

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi praznika izide prihodnji list v torek dne 9. decembra 1890.

Kdo ruši slogo?

Z veseljem pozdravljali smo vsi domoljubi shod slovenskih poslancev v Ljubljani in njega ukrepe, ker se nam je dozdevalo, da se je dosegla toliko potrebna sloga, da bode mogoče vsaj v najbližnji prihodnosti postopati na podlagi doseženega sporazumljenja, da bode prenehal oni pogubonosni domači prepir, ki mora v srce zažeti vsacega, komur je mar razvoj in napredek naroda. Tako smo se nadejali in z nami vsak poštenjak. A le kratka bila je naša nada. Kakor strela z jasnega neba prišli so na dan oni strupeni članki „Slovenčev“, o katerih je bilo že dovolj govorjeno v našem listu, ki so razpor po sili zanetili, izvili prepir prav iz trte, ter zagnali preporno jabolko mej stranke, dozdej mirujoče.

Ne vračali bi se še jedenkrat nazaj na predmet, ko bi nam ne dajal povoda nek članek v „Dol. Novicah“, ki mirno in stvarno pretresa to uprašanje, pod naslovom „O polajšavah pri legalizovanji“. Brez vseh onih perfidnih izdihljajev in apostrofiranja ubogega kmeta, kateri je tako pri srci nekaterim gospodom, kadar jim se zdi potrebno potegniti ga v debato, pisan je omenjeni članek stvarno in pretresa razloge onih, ki so podpirali Pfeiferjev predlog, kakor to stori tudi z razlogi onih poslancev, ki so glasovali za odklonjenje. Ne bomo tu navajali zopet niti prvih niti drugih, ker so itak že dovolj znani čitateljem, zadostuje nam, da navedemo samo zaključek dotičnega članka, ki se glasi tako-le:

„Poslanci, kateri so vdež. zboru glasovali za odklonitev predloga gosp. poslanca Pfeiferja, so gotovo temeljito pretehtali te in druge uzroke in so z dobrim prepričanjem, da ravnajo na korist svojim volilcem, oddali svoje glasove.

Naši bralci imajo toliko razsodnosti, da si bodo napravili sami sodbo o tem, ali bi nameravana postava bila za naše ljudstvo sploh koristna ali

škodljiva. Mi torej ne usiljujemo bralcem našega prepričanja, marveč prepuščamo jim, naj si po navedenih uzrokih storijo lastno sodbo. Naj bo pa ta sodba taka ali drugačna, prepričani naj bodo, da je njihove poslance, naj so že glasovali za postavo ali proti njej, vse brez razločka vodila jedna želja, v tej važni zadevi koristiti ubogemu kmet-skemu ljudstvu!“

To je poštena, to je domoljubna pisava lista, kateremu namen ni hujskati narod, zavijati resnico ter podtikati poštenim narodnjakom zle namene, kakor to delajo isti, ki domoljubo v ime nosijo pač na jeziku, celo tudi na glavi organov svojih, katerih src pa ne ogreva ono čisto domoljubje, katero jedino nas more privedi do boljše bodočnosti.

Ako primerjamo zmerno pisavo lista, ki je v prvi vrsti po osnovi svoji namenjen kmet-skemu ljudstvu v onem okraji, odkoder je baš predlagatelj omenjenega odklonjenega predloga, moramo reči, da je zares blagodejno uplivala na nas. Konečno je to naravna stvar, da smo raznih misli v jedni ali drugi stvari, posebno v tacih, ki ne nosijo na sebi značaja eminentno narodnega. Ali poštenje, narodno poštenje ne smela bi nikdar prevladati slepa strankarska strast, kakor se je to, žalibog, zgodilo, ko se je na tak način pisalo o tem juridičnem ali pa narodnogospodarskem uprašanju, kakor se je to zgodilo od strani „Slovenca“. Kdor mirno in brez strasti primerja pisavo klerikalnega našega dnevnika z ono poblevnega, ljudstvu namenjenega, štirinajst-dnevnika, mora reči, da bi se mogočni gospodje prav mnogo lahko naučili, če bi sploh človek smel misliti, da se hoté kaj naučiti.

Neradi vrnilo smo se zopet nazaj na ta predmet, a šteli smo si v dolžnost, da konstatujemo slovesno pred svetom, kdo je oni, ki ruši narodno slogo, kdo pri vsaki priliki, bodisi ugodna ali ne, meče polena pod noge možem, ki zasluzno delajo za narod z najpoštenjimi nameni, da pokažemo, kako nekateri razume slogo. Žalostno je, da tako brzo po složnem shodu slovenskih poslancev moramo pisati o predmetu, katerega bi se najraje nikdar ne dotaknili, da moramo svetu podajati priliko ne-

složnosti naše, a naudaja nas toložilna zavest, da od naše strani ni izšel prvi napad, da nazorov, katere je tako s silo pretiraval in zavijal „Slovenec“ ne odobruje organ namenjen kmet-skemu ljudstvu dolenskem.

Z mirno vestjo prepuščamo razsodnim čitateljem odgovor na uprašanje: kdo ruši slogo? Istim gospodom pa, ki ljubezen do bližnjega vedno nosijo na jeziku, ki pa z vsemi sredstvi tako brez-ozirno napadajo narodne svoje soboritelje, svetujemo, naj si dobro prečitajo omenjeni članek in njega stvarno, mirno in pošteno pisavo, ter jim kličejo z besedami sv. pisma: Pojdite tja in storite jednako!

Po deželnih zborih.

III.

Nič bolj vesel nego je pogled v Istro, je pogled na Koroško in Štajersko. Gospodje v Celovci in Gradci govore sicer v malo bolj omikanem jeziku, nego Italijani v Poreči, druhaj tudi po galerijah ne razsaja, kadar govore naši narodni zastopniki, toda to pa le zato ne, ker se Nemci na Koroškem in Štajerskem čutijo še dovolj trdne, da branijo svoje predpravice proti nam brez orožja, kakeršno rabijo Italijani in Lahoni v Primorju. Sovraštvo pa isto tako goji proti nam. Položaj naših zastopnikov v koroškem in štajerskem deželnem zboru je za naše poslance, zlasti v Celovci, še težavnejši, nego v Istri. V poslednji kronovini naše narodne zastopnike tolaži in oživlja vsaj misel, da se bode položaj na bolje obrnil, dočim na Koroškem in Štajerskem skoro tega upanja imeti ne morejo. Iz Celovca in Gradca nemamo Slovenci ničesar dobrega pričakovati. Zaradi tega je pa tudi baš v koroških in štajerskih Slovincih največje hrepene-nje po „Zjedinjeni Sloveniji“, ali vsaj po kolikor je moči temeljiti administrativni odločitvi od Nemcev, ker le od tega pričakujejo zboljšanje svojega položaja.

Prav čuditi se moramo pogumnosti naših narodnih poslancev v koroškem in štajerskem deželnem zboru, ko že naprej vedó, da bodo skoraj vsi njih naporji zaman. Tudi letos sta v koroškem deželnem zboru slovenska poslanca Einspieler in Muri poteg-

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

O vremenu govoriti ni baš duhovito. A kadar človek teden dni neprestano meša blato, sneg in snežnico, kadar gleda, kako se sneg po mestnih trgih in ulicah presuša in v debelih kupih hrani menda za seme, tedaj je pač naravno, da reče katero o vremenu, da malo potoži in si tako olajša skrajno nevoljno srce.

In za nevoljo je povoda dovolj. Da ne govorim n. pr. o Bohinji, Kranjskigori in Ratečah, kjer je snega pošteno poldrugi meter na debelo, kjer je celo železnica za nekaj časa morala ustaviti promet, nadlegovalo nas je grdo vreme dan na dan tudi v beli Ljubljani, da je že vsacemu presedalo in se je čula marsikatera tiha kletvica. Trgovci in obrtniki bili so močno prizadeti, promet bil je ustavljen in kupci bili so jako redki. Celó običajni Miklavžev semenj trpel je nekoliko zaradi neugodnega vremena. Kdor je le mogel ostal je doma, ako je moral neizogibno po mestu, skrbel je, da je kmalu imel blato za seboj. Jaz sam sem samo jedenkrat obhodil mestni trg. Špitalske ulice in „Zvezdo“, a še pri tem ob-

hodu nesem dobil baš prijetnih utisov. Videl sem lična in primerna darila za Miklavžev večer, za božič in novo leto, a skoro v vseh izložbah ponuja se to blago jedino le v nemščini in to tudi v prodajalnicah tacih trgovcev, ki slujejo kot narodnjaki. Le v dveh prodajalnicah, na mestnem trgu in v Špitalskih ulicah zapazil sem poleg nemških tudi slovenske napise. To je pač žalostno in za belo Ljubljano uprav sramotilno!

Zeló razburjen sem bil vsled tega in pokvarjen bi mi bil ves večer, da nesem par hipov pozneje poizvedel, da vlada v nasprotnem taboru ista mlačnost. Nemško predstavo v redutni dvorani posetilo je 8, čitaj: osem oseb, katerim se je seveda ustopnina povrnila in predstave ni bilo. Res, da je ta dan bil petek in da se doslej v Ljubljani ob petkih v gledališči načeloma ni igralo, da je bil vrhu tega Miklavžev večer in slabo vreme, vendar se mi dozdeva, da je omenjena udeležba usodnega pomena za nemško Talijo. To bila je stoprav tretja predstava in že tolika nebriznost! Kaj bode še le potem, ko bodo predstave vsak drugi dan? Ljubljana bode izvestno tudi v bodoče ostala na glasu, da v njej ni tal za nemško gledališče in da če gledališče ne pogori, pa gotovo ravnatelj in igralci.

Miklavžev večer prebili smo kakor navadno. Miklavž s parkeljni hodil je po hišah, vzbujajoč mej nežno mladino veselje in strah, kar nas je odraslih, pa smo seštevali vse darove, ki nam jih je letos v široko nastavljeno pletenico nametal politiški naš Miklavž. Slabo, jako slabo je bilo v tem oziru. Na pletenice dnu leži samo jedno jabolko in še to je negodno in piškavo. To jabolko je nižja gimnazija v Ljubljani. Ne le da nema svojega poslopja, nastanjena je v tacih prostorih, ki za vse prej sodijo, le za učilnice ne. Le poslušajte!

Izkušnje so dokazale, da je zrak v kakšni sobi le tedaj še zdrav, ako ima 200/00 ogljikove kisline, k večjemu pa, ako je v njem 100/00 te tva-rine. Ko so na nekem šolskem zavodu na Dunaji zapazili, da je po sobah do 2700/00 ogljikove kisline, bilo je po vseh Dunajskih listih vreščé upitje. To je pomagalo; naučna uprava je ta nedostatek takoj odpravila. Tukaj v nas, v Ljubljani je po šolskih sobah nižje gimnazije do 12000/00 ogljikove kisline in nihče se ne gane, da bi se kaj storilo za obranitev zdravja 345im slovenskim mladencem. Wolpertov „Luftprüfer“ kje si?

nila se za slovenske ljudske šole, seveda brez uspeha, brez upanja, da bi njih glas kaj pripomogel k izboljšanju šolskih razmer. Da celo odgovarjalo se je jima, da je narod na slovenskem Koroškem zadovoljen s sedanjo šolo in da se sploh dovolj ozira tudi na slovenščino. Dobili smo torej utis, da nemamo v šolskih zadevah ničesar pričakovati od koroškega deželnega zbora, da bodo torej naši bratje onostran Karavank morali drugod trkati, da se jim bode odprlo.

Vsi govori naših dveh poslancev so torej le moralne vrednosti. Iz njih svet izve, da prebivalstvo po vsem Koroškem vendar še ni za nemške šole. Naj Nemci še tako zatrjujejo, da prebivalstvo želi nemških šol, vendar se jim verjeti ne more, ker si pri vsacih volitvah koroški Slovenci včasem vsem naporom zagrozenih nasprotnikov izberejo v deželni zbor dva moža, ki sta odločno za slovenske šole. Ta faktum tudi Nemce bôle, od tod tako silne agitacije pri vsacih volitvah. Radi bi svetu prikriili, da sploh Slovenci bivajo na Koroškem, pa ne morejo.

V štajerskem deželnem zboru se vsaj navidezno nekoliko bolj ozirajo na naše poslance. Volijo jih v nekatere odseke, toda na njih predloge se pa ne ozirajo. Velika krivica se Slovincem godi, da nimajo nobenega zastopnika v deželnem odboru in so v tem oziru na slabšem, nego Slovani v Istri in v Šleziji. Kako velika je ta krivica, razvidi se iz tega, da je tretjina dežele štajerske slovenska. Spodobilo bi se torej, da je izmed šestih deželnih odbornikov vsaj eden Slovenec, če ne dva, kakor bi bilo primerno številu prebivalstva slovenskega.

Volitev v deželni odbor so pa bile za Slovence dober nauk. Pokazale so, da so nam konservativci isto tako malo prijazni, kakor liberalci. Prelomili so dano besedo z ničevno pretvezo, da le Slovence ni bilo treba voliti v deželni odbor. Liberalna večina pa seveda tudi ni hotela prepustiti nobenega deželnoodborniškega sedeža, če tudi skupni deželni zbor voli tri odbornike.

Naši poslanci sedaj vedó, kaj je držati na častno besedo nekaterih mož in tudi vedo, da je pri vsakem vprašanju najumneje, če gledajo na korist svojega naroda in sklepajo alijance od slučaja do slučaja, s to ali ono stranko, kakor se jim bode zdelo ugodno. Ko je konservativna stranka tako rušila dano besedo, tudi nimajo nobenega povoda z njo več hoditi po drni in strni. Mi smo tako politiko že večkrat zagovarjali in dogodki v deželnem zboru štajerskem so pokazali, da smo imeli prav.

Izid volitve deželnega odbora je v tem oziru celo povoljen Slovincem, ker sedaj imajo proste roke, kar je tudi nekaj vredno. Če bodo naši zastopniki v deželnem zboru štajerskem, pa tudi v državnem zboru znali izvajati iz tega dogodka prave konsekvence, morda ne bode dolgo, da se bodo konservativci kesali, da neso držali dane besede.

Sedaj se pripravlja važen prevrat. Vlada išče novih zaveznikov. Kdo ve, ali ne bode apelovala tudi na Slovence in za kakšno ceno. Če bi vlada nam stavila ugodne pogoje, bodo lahko naši slovenski poslanci jej obljubili podporo, če bi tudi morda to ne ugajalo konservativcem, ki utegnejo v kratkem priti v opozicijo. Ravnat se morajo Slovenci

po vzgledu štajerskih konservativcev in skrbeti najprej sami zase, kakor so konservativni Nemci pri volitvi štajerskega deželnega odbora.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 6. decembra.

Českonemška sprava.

Grof Taaffe še ni izgubil upanja, da se sprava dožene. Vlada baje hoče napeti vse strune, da se sprava doseže. Če se jej noben Staročeh ne izneveri, manka le katic 10 glasov do potrebnih treh četrtin, da se vsprejme zakon o kurijah. Vlada se nadeja, da bode toliko glasov že dobila. Bodočnost bode pokazala, če vlada ne dela računa brez krčmarja. Drugače toliko glasov ne dobi, če dovoli češki notranji uradni jezik, pa tudi v tem slučaju je še dvomljivo.

Avtonomija katoliške cerkve na Ogerskem.

Ogerski učni minister je sklical konferenco, ki se bode posvetovala ob razširjanji samouprave katoliške cerkve na Ogerskem. Že več let se od neke strani na Ogerskem deluje na to, da bi se dovolila katoliški cerkvi na Ogerskem podobna samouprava, kakor jo imajo protestantje in pravoslavni Srbi. Seveda se ta zahteva ne dá lahko drugače uresničiti, nego da se katoliška cerkev odreče nekaterim predpravicam, ki jih je dosedaj imela. Država je te predprave dovolila le zato, da se jej je dovolil nekaj upliv pri cerkveni upravi, kakor pri imenovanji škofov. Če se pa dá katoliški cerkvi popolna avtonomija, proglasiti se bode morala na Ogerskem enakopravnost vseh veroizpovedanj. Konferenca, ki se snide dne 11. t. m. udeležili so bode trije škofje, več članov obeh zbornic in dva zastopnika vlade.

Vnanje države.

Vatikan in Rusija.

V Vatikanu neso nič kaj veseli, da so se odnošaji mej Italijo in Rusijo izboljšali vsled pohoda italijanskega prestolonaslednika v Peterburg. Vatikan je italijanske diplomatske uspehe hotel s tem prekriti, da bi se napravila redna diplomatska zveza mej Rusijo in rimsko kurijo. Vprašali so rusko vlado, hoče li privoliti v to, kajti Vatikan bi potem Rusiji v marsičem prijenjal. Ruska vlada je pa odgovorila zanikavno.

Srbska skupščina

se posvetuje o novem tiskovnem društvenem zakonu. Večina je predlagala mnogo dostavkov in popravkov v liberalnem zmislu. Vlada se tudi ne upira takim premembam, le toliko zahteva, da se bode z novim zakonom zadostno varovala osebna čast. Javna zborovanja se ne smejo zlorabiti za privatne napade in hujskanja.

Jezuiti v Nemčiji.

V nemškem državnem zboru predlagal je poslanec Windthorst, da se odpravi zakon, ki zabranjuje jezuitom bivanje v Nemčiji. Katoliški centrum se nadeja, da bode državni zbor vsprejel ta predlog, ker bodo zanj glasovali socialni demokratje in sodbodomiselnost stranka, ker so nasprotniki izjemnih zakonov. Nekateri konservativci se bode tudi dali pridobiti za ta predlog, če jim katoliški centrum obljubi, da jih bode podpiral v nekaterih družih zadevah. Težje bode pa večino za tak predlog pridobiti v zveznem sovetu. Dosedaj se je zvezni svet vedno kazal nasprotnega povratku jezuitov v Nemčijo. Tudi sedaj ni pričakovati, da bi pritrdil Windthorstovemu predlogu.

Reforma šolstva v Prusiji.

V prvi seji enquete za reformo višjih šol v Prusiji bil je cesar navzoč. V dolgem govoru je priporočal, da se bolj goji nemško slovstvo in nem-

ška zgodovina v šolah. V tem vidi cesar najboljšo orožje proti socialnim demokratom. Šola mora odgojiti mlade Nemce, ne pa mlade Grke in Rimljane. Nadalje se je cesar pritoževal, da preveč učencev prihaja v srednje šole in se je bati učenega proletariata. V njem vidi cesar nevarnost za sedanjo človeško družbo. Zaradi tega se smejo nove gimnazije snovati le ondu, kjer je res velika potreba. Naposled se je cesar izrekel proti realnim gimnazijam, ki se mu zde polovičarske. Ostanejo naj v bistvu klasične gimnazije in realke. Cesarjev govor bode gotovo močno uplival na daljno delovanje enquete.

Dopisi.

Iz ribniškega okraja meseca decembra.

[Izv. dop.] Ko je tekom zadnjih šest let uprašanje o zgradbi dolenske železnice se vedno bolj približevalo svojemu uresničenju, ko smo letošnjo poletje že nekako gotovo vedeli, da je nam ta železnica vsled delavnosti naših državnih poslancev gospodov prof. Fr. Šukljeja in barona Schwegla gotova, tedaj smo nekako težkim srcem naše lepe in velikanske gozde na Veliki Gori milovali, da so tako daleč od železne proge, čutili smo, da to naše največje bogastvo z napravo železnice sicer mnogo zadobi na vrednosti, vendar večina lesa iz graščinskih gozdov Ribnica, Kočevje, Čabar, Schneeberg, Ortenek, potem iz občinskih gozdov ležečih ob Veliki Gori in tudi iz gozdov mnogih zasebnikov — morala se bode še vedno po dolgi in torej dragi cestni progi na Rakek izvažati, namesto, da bi se na novo narejeno železnično postajo v Ribnico, ki bi bila bližja, a nema nikake priprave zveze z Loškim Potokom, ki je središče teh gozdov.

Kdor tukajšnje krajevne razmere pozna, kako potrebna je pripravna cestna zveza mej Loškim Potokom in mej Ribnico, da morajo Potočanje z vozom čez Veliko Goro y ribniško dolino in v Ribnico dohajati, bodisi v opravkih s c. kr. oblastvi ali do zdravnika, bodisi v kupčijskih zadevah, ta tudi ve, zakaj se naše prebivalstvo že nad 20 let trudi, da bi se ta proga napravila. Toda do sedaj mankala nam je vedno uplivnih mož, kateri bi se bili hoteli in znali na pravem mestu odločno potegniti za uresničenje te prepotrebne ceste.

Ko je letos meseca oktobra g. J. Güderer, oskrbnik Orteneške graščine, v družbi s prvosednikom cestnega odbora Ribniškega trasiral progo iz Loškega Potoka v Sodražico in nadalje v Ribnico, smo z novim upanjem sledili delu tega gospoda. Srčno smo se veselili, ko smo čuli, kako strokovnjaški je ta črta iz Loškega Potoka v Sodražico izpeljana. Ugodne hitre rešitve se pa nismo nadejali, posebno ko smo slišali, da se nekateri gospodje iz raznih uzrokov temu protivijo. Koliko večja pa je bila naša radost, ko smo telegrafnim putem od našega g. deželnega poslanca in okrajnega sodnika Fr. Višnikarja dobili poročilo, da je visoki deželni zbor zgradbo cestne proge iz Loškega Potoka v Sodražico in nadalje od Vinice v Ribnico — proračunjene na 31.000 gld. — ne le dovolil, ampak, da je v ta namen 10.000 gld. podpore in 6000 gld. brezobrestnega posojila poklonil.

Znano je, da se pri napravah novih cest stavi velike zapreke na pot, da je treba komi-

 Dalje v prilogi.

Med knjigami in ljudmi.

(Češki spisatelj Svatopluk Čech, preložil I. Skalar.)

IV.

(Dalje.)

Trenotek me je tako gledal, potem se je oddaljil od okna. Julija ga ni opazila, stala je namreč še vedno s hrbtom proti oknu obrnena zakrivajoč si obraz z rokama. Kmalu je ustopil Smělý v sobo. Ko ga je zagledala Julija mej vrati zadržala je od nog do glave, usta so se ji zganila kakor v zamolkel vsklik, obraz ji je naglo rdel in blede. Toda on se ni ozrl na njo, zamahnil je z roko, ponosno dvignil glavo in usta so mu ostala nema.

Glej, ta list je spregovoril mesto nemih, molčečih ust. Verujem mu, in šel bom tja brez priče. Zdaj so stvari v tiru, po katerem bodo z bliskovito brzino švigale naprej; jutri zgrudim se na koncu te poti bodisi v naročje Julijino, ali z razbito lobanjo na grob mladega, nesrečnega meniha.

* * *

Moj Bog, kakov prevrat! Ko sem zjutraj nabijal ta samokresa, mislil sem, da spuščam vanj

belo in črno kroglo svoje usode. In evo, odločilo se je brez njiju!

Ustopenil v cerkvene razvaline, ugledal sem Karla sedečega na grobnovici. Glava je bila sklonjena v dlan desne reke, katere laketi je počivala na kolenu. Sedeč tako nepremično na kameniti z mahom porasteni plošči, sredi suhih kit in vencev, kateri je bila sveže in duhteče sem položila Julija, združeval je v svoji podobi otožno zamišljenost slikovitih razvalin.

Ko sem pristopil bliže, dvignil je obraz z dlani. Obraz mu je bil bledeši nego sicer; temne na pol odprte oči zagledale so se bolestno zamišljeno, kakor v snu v mene. Nekaj časa je tako gledal, potem po se naglo dvignil, pogladil si z dlanjo čelo in mi šel nasproti. Njegovo obličje postalo je ravnodušno in le slabi, krčeviti pogibi ust so pričali o notranji razburjenosti.

„Hvala vam, da ste prišli,“ zašepetal je.

Podal sem mu brez okolišev odprti zabojček, v čegar krvavordečem baržunu sta se lesketala dva jednaka samokresa. „Izberite si jednega,“ rekel sem s hladnokrvno dvorljivostjo, „ali ste morda izvolili drugo orožje?“

Presenečen je pogledal na smrtno dvojico, potem pa je odmahal z roko. „Spravite si ja za cenejšo tarčo, gospod grof!“ odgovoril je s trpkim nasmehom. „Čudite se, da poznam tajnost vašega stanu? S časom vam bo vse jasno. Mej tem pa znajte, da hranim svojo krv za plemenitejšo stvar, nego je ljubezen žensko. In kaj bi dosegel z vašo smrtjo? Ali bi se morda ne dvigal vaš duh ožarjen z mučeniško glorio vedno mej mano in onim rajem, iz katerega ste me za živa izgnali?“

„Ali sem zato tu, da poslušam vašo očitanja?“ segel sem mu v besedo.

„Nikakor, gospod!“ odgovoril je čudovito mirno. „Zato ste tu, da vsprejmete iz mojih rok biser, brez katerega postanem najrevnejši berač na svetu. Od tega hipa je moja Julija popolnoma vaša, niti moja senca se ne pokaže več na njeno pot.“

„Kaj pravite?“ vzkliknil sem nehote. „Julija —“

„Vaša je, popolnoma vaša,“ potrdil je Smělý, sedaje zopet na gomilo in pokazuj mi z roko, naj prisedem. „Poslušajte me tako mirno, kakor bom jaz govoril. Poznali ste deloma moje misli in pre-

sij in komisij, in raznih poročil. Tu pa se je zgodilo vse gladko in hitro. Naš g. deželni poslanec trdil in delal je sam natihoma, napravil sam potrebne korake, dokler ni stvar prodrla. Hvaležni smo vsem možem, ki so v tem oziru kaj storili, posebno pa svojemu poslancu, ki tako vrlo vrši svoj častni mandat.

Iz Trsta 4. novembra. [Izv. dop.] Vsakemu slovenskemu vojaku, kateri je leta 1878. bil pri bosenski okupaciji s kranjskim pešpolkom, bode morda znano, da je imel nadvojvoda Ivan Salvator, sedanjí Ivan Orth poveljstvo brigade obstoječe iz našega kranjskega pešpolka, nadalje pešpolka št. 46 in lovskega batalijona št. 10. Pri tej priliki naj omenjam, da so mu bili kranjski fantje zavoljo svoje poznane pogumnosti nad vse priljubljeni, in pri vsakej priliki je on Kuhnovec posebno odlikoval. Kakor se je govorilo, je bil naš pešpolk le vsled njegovega prizadevanja leta 1879 iz Bosne na Dunaj premeščen. Ali k namenjenemu predmetu: Bilo je dne 26. septembra omenjenega leta, ko je naš polk po štiridnevem trudopolnem vedno z dežjem spremljanem marši okoli 12. ure opoldne iz Travnika čez Borovo glavo dospel pred Livno in uprav ob istej uri zabobneli so mesto kosila strelí topničarjev iz turških trdnjav v Livno na nas. V malo trenutkih slišalo se je od vseh strani gromeče streljanje. Mej tem prvim streljanjem zaslišala se je mej našim polkom, čeravno smo bili vsi uspehani, mokri do kože in lačni, stara kranjska pesem „Kranjski fantje mi smo mi itd.“ in burni živio-klici. Najvojvoda, kateri je nedaleč od nas na strani stal in povelje dajal, izrazil se je, ko je to slišal: „z takošnimi vojniki je lepo v boj iti“. Ta spomin zdel se mi je baš sedaj umesten, ko vse ugiblje, je li Ivan Orth še živ, ali pa je našel grob v daljnem morji. Vekoslav M.

Domače stvari.

— (Visoko odlikovanje.) Našemu rojaku prof. Antonu Bezenšek v Plovidu blagovolil je francoski minister narodne prosvete dne 29. prošlega meseca podeliti zlato palmo častnika francoske akademije (le palmes d'Officier d'Académie), povodom njegovega uspešnega sodelovanja na mejnarodnem kongresu v Parizu in v obče priznanje njegovih literarnih in strokovnjških zaslug. Ta visoki red daje se jako redko francoskim, a še redkeje drugim strokovnjakom in učnjakom. Zato srčno čestitamo našemu rojaku na tem posebnem odlikovanju.

— (Slovensko gledališče.) Jutri predstavljal se bode „Zlati pajek“. Veseloigra v štirih dejanjih. Po Frau pl. Schönthanu poslovenil Vekoslav Benkovič. V ponedeljek dne 8. t. m. bode se zopet igral „Revček Andrejček“. Ker se „Zlati pajek“ igra prvičrat in je „Revček Andrejček“ zelo priljubljen, nadejati se nam je oba večera polnega gledališča.

— (Društvo „Pravnik“) ima prihodnjo sredo zvečer svoj shod. Na dnevnem redu je mej drugim predavanje drž. pravdnika namestnik dra. J. Kavčiča: „O pravni akademiji v Ljubljani“. Začetek ob 1/28. uri v hotelu pri „Slonu“, kakor navadno. S tem naznanilom vabi p. n. društvenike za mnogobrojno udeležbo odbor.

tirane nazore, kakor jih imenuje vaše nazivoslovje. Toda, gospod večji grešnik sem, kakor si mislite. Teh nazorov nimam samo na jeziku, temveč v vsakem živci: po njih se ravnam pri vsakem koraku, izvajam jih do skrajne doslednosti, ako bi mi tudi srce pri tem krvavelo. Za nje hočem delovati in trpeti, živeti in pasti, naj mi svet potisne za to na glava lovorov venec ali norčevno čepico. S tega stališča sodite moje ravnanje. Rekel sem samemu sebi: Ako se unameta mož in žena drug za drugega v vroči naklonjenosti in v širnem svetu ne vidita nič bolj zaželenega nego sebe: podasta naj si roki in korakata skupno. Toda kadar ljubezen ugasne, kadar se naklonjenost spremeni v sovraštvo — naj nihče iz njiju siloma ne zadržuje roke drugega. Saj ni nihče imetek, suženj drugega, saj ja ne veže drugo nego vzajemna ljubezen. Nihče nima pravice, da bi ja navezal drugega na drugega z drugo vezjo, da bi ja prikoval z neprelomno spono, da bi drug drugega s svojim sovraštvom in ljubeznijo mučila do groba. S tako vezjo Julije nisem navezal na-se.“

„Kako?!“ vzkliknil sem prestrašen. „Julija ni vaša žena?“ (Dalje prih.)

— (Iz pisarnice „Dram. društva“.) Tudi v letošnji gledališki dobi bode „Dram. društvo“ gojilo operete in se bode mej drugimi novostmi pela hrvaškega skladatelja Zajca opereta „Mornarji na brod“. Ta lepa opereta zahteva mornarskih oblek in zbora mladih mornarjev. Uloge bodo se skoro razdelile in jele proučavati.

— (Miklavžev večer.) ki ga je priredilo včeraj društvo „Sokol“ v čitalnični dvorani, bil je prav dobro obiskan. Posebno je bilo, kar je povsem naravno, obilo „malega sveta“, ki je že težko in nestrpljivo pričakoval nastop Miklavža s svojim spremstvom iz Olimpa. Ko je Miklavž končal svoj pozdrav, podal se je s svojega trona doli mej množico. Vsi otroci bili so obdarjeni od Miklavža in spremljajočih ga dveh angeljcev, Mefisto pa je delil navzočim damam in gospodom darilca s šaljivimi recepti iz Mefistove lekarne. V tem oziru oskrbel je odbor vse prav dobro in mu moramo izreči svoje priznanje. Mej tem uganjali so raznobarni parkeljni na odru razne burke. Ko sta Miklavž in njega spremstvo dokončala svoj posel, podal se je prvi zopet na svoj tron, ter se poslovil z nagovorom, v katerem je na srce polagal mladini, naj bode vedno pridna slovenska mladina. Pozneje vršila se je komična telovadba parkeljnov, ki je vzbudila mnogo smeha in so se odlikovali „Sokolovi“ predtelovadci, ter se je posebno mladina prav dobro zabavala pri tej točki. Vojaška godba svirala je, kakor navadno prav dobro, vendar bi bili želeli malo bolj živahen in zanimiv, pred vsem pa malo bolj slovanski vsopred. Mej 10 točkami bili sta samo dve slovanski, a jedna teh prav zadnja, katere večina niti pričakala ni, ker so rodbine z otroci po najmanj uri začenjale zapuščati dvorano. Sploh pa je bila zabava živahna, a bila bi še bolj, da se ni pogrേശalo petje, katero je bilo doslej običajno pri taci veselicih in katero bi bilo dalo vsopredu malo več raznoličnosti.

— („Brusa“) izšla je včeraj 23. številka, vsebina je zabavna in raznovrstna; posebno utegne ugajati pesem: „Epilog k politični baladi.“

— (Slov. pevsko društvo „Slavec“) vabi k pevskemu in zabavnemu večeru, kateri priredi v nedeljo dne 7. decembra t. l. začenski ob 7. uri zvečer v Virantovi restavraciji (Sternwarte) s sledečim vsopredom: petje, komični prizori in zabavno berilo. Reditelj večeru sta V. Pregel in V. Bajec.

— (Prostovoljno gasilno društvo Ljubljansko) priredi na sv. Štefana večer v salonu kazinske restavracije božičnico, katere čisti dohodek je namenjen bolnišnemu društvenemu zakladu. Svirala bode pri žabavi vojaška godba domačega pešpolka št. 17. Združena bode z zabavo tudi loterija z lepimi dohodki.

— („Slovenskemu pevskemu društvu na Ptui“) poslala je gospa Terezina Širca 12 gld. nabranih od novih članov v Trstu in okoli. Odbor izreka cenjeni gospej srčno zahvalo z željo, da bi izgled ta ne ostal osamljen. Veselo je posebno, da društvo podpirajo pionirji ob daljni meji, kjer se imajo sami braniti tujega nasilstva. Živeli!

— (V Zagrebu) bila je v četrtek dopolnilna volitev za deželni zbor. Prodrli je vladni kandidat umirovljeni veliki župan pl. Reisner s 361 glasovi. Kandidat opozicije mestni župnik dr. Boroša dobil je 239 glasov. Ko je bil izid znan, klicalo je ljudstvo po ulicah: „Živio dr. Boroša! Pereat Reisner!“ Na ta klic privrela je policija in začela množico razganjati. Prijela je več oseb, mej njimi par velikošolcev. Izmej poslednjih bili so še isti dan trije obsojeni vsak na sedem dnij. Obsodil jih je znani Akurti.

— (V Oseku) prodrli je pri dopolnilni deželnozborni volitvi kandidat opozicije dr. Neumann z 263 proti 200 glasom. Ta izid je vladne kroge nemilo dirnil.

— (Slavnost, katero priredi akademično društvo „Triglav“ v Gradci) v spomin devetdesetletnice rojstva dr. Franceta Prešerna dne 10. t. m. ob 8. uri zvečer, ne pa kakor se je napačno poročalo, ob 9. uri, obeta biti jako sijajna. Vsa tukajšnja slovanska akademična društva obljubila so svoj prihod, istotako pričakuje se mnogo tukajšnjih slovanskih in Slovanstvu prijaznih rodbin, katerim se hote tudi pridružiti obitelji iz domovine.

— (Tatvina.) Doslej še neznaní tat ukral je strežaju grofa Leva Auersperga na Križevniškem trgu raznih stvari v vrednosti nad 30 gld.

— (Utonil) je včeraj ob 7. uri zvečer 35letni Jože Marolt, posestnik v Hauptmanci in oče šestere otrok. Izginil je v veliki vodi. Ne ve se, je li v pijanosti ali pa po nesrečnem naključju pal v vodo.

— (Iz Žužemberka.) Bralno društvo v Žužemberku priredi v soboto dne 13. t. m. Prešernov večer. Vsopred: 1. Schinzi: Rуска koračnica, igra za glasovir. 2. Volarič: V domačem krogu; igra za glasovir. 3. Nagovor podpredsednikov. 4. Prešeren-Ipavic: Soldaška; možki zbor. 5. Kucker: Barcarola; dvospev za sopran in alt. 6. Prešeren: Od železne ceste; deklamacija. 7. J. Lorg: Venček jugoslovanskih pesnij; igra na citrah. 8. Gregorčič: Burgarell: Nazaj v planinski raj; samospev za tenor s spremljevanjem na glasovirji. 9. V. Klaič: Bračanje; čveterospev. 10. Prešeren: F. S. Vilhar. Mornar; samospev za bariton s spremljanjem na glasovirji. 11. F. S. Vilhar: Na Velebitu. 12. prosta zabava. — Začetek točno ob 1/28. uri zvečer; društveniki smejo uvesti tudi nedruštvenike. Navedena slavnost odrejena je bila na 7. t. m. a se je zaradi neklih zadržkov preložila na 13. t. m. — V četrtek 11. t. m. ob 1. uri popoldne bode v prostorih bralnega društva občni zbor tukajšnje podružnice sv. Cirila in Metoda ter potem posvetovanje ob utemeljenji posojilnice.

— (Izpred porotnega sodišča.) Pri prvi obravnavi dne 5. t. m. zatožen je bil 30letni dninar Josip Trebec, hudodelstva uboja, njegova žena 34letna Marjeta Trebec pa hudodelstvu goljufije. Zatožba dolži Josipa Trebeca, da je, ko se je hlev njegovega mladoletnega pasterka Rojca v Suhorji št. 1 podrl, ga deloma, ker je bil zavarovan pri banki „Slaviji“ za 150 gld., proti večeru zažgal, da tako dobi zavarovalnino od banke „Slavije“, da je tuje posestvo zažgal. Baš tedaj mimo idočemu Počkarju je rekel, ker stoji Rojčevu posestvo na samem, naj nikar ne pove v vasi, da se je hlev, iz katerega je bila odpravljena že vsa živina in vozovi, podrl. Zvečer istega dne je hlev pogorel in žena zatoženca, Marjeta Trebec je potem, kakor trdi zatožba nagovarjala Počkarja, naj nič ne pove, da je hlev bil podrt. Ko je Počkar le ovadil pri županstvu, da je Josip Trebec hlev sam zažgal, nagovarjala je baje Ličarja, naj gre k sodišču in reče, da je Počkar blazen. S tem dejanjem, ko je prigo-varjala h krivi izpovedbi pred sodiščem, izvršila je hudodelstvo goljufije. Zatoženi Jožef Trebec odločno taji, da bi bil sam zažgal. Isto tako pravi njegova žena Marjeta, da je le raznim pričam, ki so prišli k požaru, rekla, naj govore tako, kakor je v istini bilo. Priče izpovedujejo jako nedoločno. Porotnikom stavila so se tri vprašanja. Prvo: ali je Josip Trebec res sam zažgal drugo in tretje: ali je Marjeta Trebec res nagovarjala Počkarja in Ličarja k krivi izpovedbi. Po izvršnem zagovoru dr. Tavčarja zanikali so porotniki prvo vprašanje s 7 proti 5 glasom, drugo vprašanje zastran Marjete Trebec, da je hotela zapeljati Počkarja h krivi izpovedbi, z 11 proti 1 glasom in na tretje vprašanje: ali je hotela zapeljati zatožena Ličarja h krivi izpovedbi 6 proti 6 glasom. Na podlagi izreka porotnikov je sodišče oba zatoženca zatožbe oprostilo.

— (Izpred porotnega sodišča.) Pri drugi obravnavi dne 5. t. m. zatožen je bil 15letni Šimen Modic, paglavec, ki komaj vidi čez mizo, hudodelstva požiga. Ta mladi fanté je iz srda in sovraštva zažgal v vasi Radlek na Notranjskem in pouzročil, da je šestim kmetom, od katerih dva nesta bila prav nič, drugi da le malo zavarovani, pogorelo 11 poslopij. Rojen je zatoženec na Blokah iz tatinske kajžarske rodbine. Kaznovan je bil že zaradi vlačuganja in na Vrhniki, kjer je neke verige ukral, vsakokrat po 14 dnij. Ko je bil brez dela, vzela ga je občina Radlek za pastirja. Imel je prosto hrano in poleg tega za tri mesece še zgovorjeno plačilo 9 gld. 10 kr. Zlobni značaj zatoženca kazal se je tudi v tem, da je ubogo živino trpinčil na razne načine. Zvezal je kravam noge, zavezal oči in jih neusmiljeno pretepал. Ko je o tem zvedel načelnik občine v Radleku, Fran Maček, ga je pošteno okloftal potem ga pa spodil iz službe. Takoj se je zagrozil zatoženi fanté rekši: „Sakramenska duša, pomnil me še boš! Ti bom že pokazal!“ In kar je pretil, je tudi storil. Dne 11. oktobra zasvetilo se je ob 1/28. uri zvečer pri Mačku na skednji. Ker ni bilo vode, ni bilo moči gasiti in ogenj se je razširil tako, da je uničil poslopja šestim kmetom. Zatoženec s čudovito drznostjo vse dejanje taji, in oporeka svojim prejšnjim izpovedbam, ko je dejanje že pri-

znal. Pravi, da je bil tedaj, ko je ogenj nastal, pri Zajci na Rakeku in da on ni zažgal. Priča Janez Maček je odpustil zatočenca, ko je videl, kako je junce mučil, rekoč mu: „No zdaj si pri nas že dopasel!“ Škode ima vsled požara 4500 gld. Ker ni bil zavarovan, je zdaj berač. Deklica Micka Drobnič je videla, da je zatoženec v raztrganih hlačah bežal s pogorišča. Priča Marija Zakrajšek je tudi pogorela pri požaru. Škode ima 2000 gld., zavarovana je bila za 700 gld., dobila pa je od zavarovalnice 380 gld. Janez Kanc, ki je pogorel ima 2000 gld. škode. Zavarovan je bil za 700 gld. dobil pa je le 641 gld. Jože Zgonc imel je škode 1000 gld., zavarovana je bila za 700 gld., dobil pa le 350 gld. France Intihar je imel škode 3300 gld., dobil pa od zavarovalnice le 600 gld. Ko priči, kakor vse prejšnje predsednik Kočevar vpraša, ali zahteva kaj povračila in koliko, odgovori: „Toliko morem povračila od tega fantéta zahtevati, ko od vrabca. Ako ga danes gospodje izpuste, pa bomo v osmih dneh zopet nesrečni!“ Posestnik Luka Zvon ima škode 4048 gld., zavarovan ni bil in ostal mu je od vseh njegovih poslopij samo zid. Brat zatočenca, Tadej Modic, izpove, da se je zatoženec grozil Mačku rekoč: „Počakaj hudič, bom ti že zažgal!“ Spričevalo županovo, kakor župnikovo, se jako slabo izraža o zatoženci. Porotnikom se stavi samo jedno glavno vprašanje na hudodelstvo požiga, kateremu tudi jednoglasno pritrdi in sodišče obsodi zatočenca na sedem let teške ječe poostrene vsak mesec s postom, trdim ležiščem in temnico na dan požiga.

Pri tretji in zadnji obravnavi zatoženi so bili trije jako različni zatoženci hudodelstva ponarejanja kovanega denarja. Prejšnja leta, dokler so krožili še stari bankovci narodne banke, katere so v Vidmu fotografičnim potom dobro in slabo ponarejali, hodili so obupani kmetovalci po nje v Videm, jih na Kranjskem izdaval in bili zaradi tega zaprti. Ko bi vse sešteli, bilo jih bi par sto let na Ljubljanskem gradu, kajti kacij dvajset let bilo je neprestano ponarejanje bankovcev na vrsti. Odkar so prišli v promet novi bankovci, je ta kupčija nehala, a stara generacija onih ljudij ki mislijo s „fovš“ denarjem obogateti, že ni izumrla. Tak mož je tudi denašnji obtoženec Fran Jeglič, ki je že osivel, ali spame-toval se še ni. Kaj bi se tudi saj je parkrat zvršil akademijo na Ljubljanskem gradu, bil obsojen zaradi ponarejanja javnih upnih listov na pet let teške ječe, potem zopet zaradi istega hudodelstva na tri leta teške ječe itd. Ta človek je bil prava kuga, ko je prišel v svoj radovljiški okraj in obžalovati je le, da si je izbral za žrtev svojega 26letnega nečaka Antona Kuharja, oženjenega čevljarja, ki je videl mnogo sveta, bil na Dunaji, v Gradci, Inomostu itd. Ko se je nastanil v Radovljici kot čevljar, prišel je Jeglič kot skušnjavec k njemu in ga v istini pripravil do tega, da se je udeležil hudodelstva ponarejanja kovanega denarja. Jeglič izvedel je na Gradu od že umrlega kaznjence Pirca, da je isti izročil Hajmanu „mašince“, s katero se delajo tolarčki in tudi že umrli Hajman je bil napram Jegliču toliko prijazen, da mu je „na Gradu“ na ušesa povedal, kje je „šac“ skrit. Prišedši iz ječe izbral si je Jeglič za pomagavca svojega nečaka Antona Kuharja, katerega je često obiskaval. Jeglič pravil mu je, da vé za srebrno rudo, ki teče kar curkom i. t. d., in rezultat je bil, da je prinesel konečno „mašince“, s katero se delajo tolarčki in razven jednega, ki je bil še v „preši“, še osem družih novo narejenih goldinarjev. Anton Kuhar, dasi bojazljiv, usel se je striju Jegliču le na limanice in spravil mu je „mašince“ sicer s protestom, da utegne imeti sitnosti s sodnijo, in biti kaznovan. Izdelki „mašince“ v podobi „tolarčkov goldinarjev“ začeli so kmalu švigati mej občinstvom. Jeglič skrbel je za nove žrtve. Pregovoril je čevljarskega pomočnika Kralja, kateri je zaradi tega že obsojen, razven tega pa je pritegnil še svečarja Frana Krivca, ki je tudi skušal izdati „tolarček“. Skoro gotovo bi se bil zaletel še čevljarski učenec 13 letni Janez Kumar, ki je tudi hotel ponarejen tolarček pri Homanu v Radovljici izdati, da ni star še le 13 let, torej „pod paragrafom“. Tolarčki so bili napravljeni z letnicami 1871, 1881 in 1882. France Krivec, svečar v Radovljici, druga žrtva Jegličeva trdi da je popolnem nekriv, da je „tolarček“ ponarejen sicer od Kuharja dobil, ki mu je rekel, da ga je v Ratečah „prišpilal“, a ga ni izdal, nego le vprašal, ali je pravi ali ne. Zatoženi Jeglič konečno še pove, da je poskušal kot mož, ki išče rudo in tudi cement, uliti „tolarčke“ v ce-

ment, kar se pa ni posrečilo. Porotnikom se stavijo vprašanja zastran Jegliča na ponarejo kovanega denarja, pri Kuharji in Krivci na soudeležbo. Jeglič-a zagovarjal je dr. Munda, Kuharja dr. Tavčar, Krivca pa dr. Krisper. Obsojen je bil Jeglič na šest let teške ječe, s postom vsaki mesec, in ko kazen prestane, postavi se pod policijsko nadzorstvo. Kuhar je bil obsojen na tri mesec: teške ječe, poostreno vsak mesec z dvema postoma, Krivec pa je bil oproščen. Obravnava je trajala od 6. ure zvečer do 1/4 3. uro jutraj. S to obravnavo je bilo tega leta zasedanje končano.

— (Razpis službe.) Na kirurški oddelku deželne bolnice v Ljubljani popolniti je mesto asistenta z letno plačo 800 gld. in s stanarino 200 gld. Ta služba se sme podeliti le doktorju vsega zdravilstva, kateri je dovršil operacijski tečaj in sicer za zdaj po pogodbi proti polletni odpovedi. Dotične prošnje poslati je do 28. decembra t. l. vodstvu dež. dobrotelnih zavodov v Ljubljani

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 5. decembra. Vrhovni zdravstveni svet obvestil danes državne bolnice, da je Kochove mezge došla zadostna množina, da se z zdravljenjem more povsod začeti. Popoldne so na nekaterih oddelkih že začeli zdraviti s Kochovo mezgo.

Dunaj 5. decembra. „Pol. Corr.“ javlja iz Belegagrada: Natalija predložila danes skupščini spomenico ob uravnavi njenih razmer s kraljem Aleksandrom.

Carigrad 5. decembra. Grški patrijarhat se je s Porto poravnal in razveljavil naredbo, vsled katere so bile cerkve zaprte.

London 5. decembra. Gladstone vsprejel včeraj deputacijo irskih poslancev jako srčno. Posvetovanje trajalo jedno uro. Vsebina pogoovorov ni znana.

Dunaj 6. decembra. Deželni zbor vsprejel brez premembe ostale paragrafe statuta za Veliki Dunaj. Potem pričela specijalna debata ob občinskem volilnem redu Velikega Dunaja. Prvi paragraf o volilni pravici vsprejel se je brez premembe. Predlogi za uvedbo splošne volilne pravice so se odklonili.

Razne vesti.

* (Rusi in Francozi.) V Parizu izhajajo sedaj trije časniki, ki imajo posebni namen gojiti prijateljstvo francosko-rusko. Naslov jim je: „L'Union Franco-Russe“, „L'Alliance Franco-Russe“ in „Le Franco-Russe“.

* (Ruska akademija v Rimu.) Kakor se poroča nekaterim listom, ruska vlada namerava osnovati v Rimu akademijo lepih znanostij, jednako onej, katero vzdržuje že več let Francoska v glavnem mestu Italije.

* (Nova srbska tragedija.) Dne 26. p. m. predstavljala se je v Belem gradu nova tragedija od znanega dramatičnega pisatelja Miloša Cvetiča. Pri predstavi bil je navzoč tudi mladi kralj Aleksander. Igra dosegla je popolen uspeh.

* (Za sirote bolgarskih mučnikov.) Neka bogata ruska dama, gospa Sobolova ustanovila je v Jaroslavu sirotišnico, za otroke onih bolgarskih domoljubov, ki so padli kot žrtve krvočnega diktatorja Štambulova. Mej drugimi otroci odgojevala se bodeta tudi sinova ustreljenega majorja Panice.

* (V Pečuhu zaprli so šole) zaradi epidemije razsajajoče vročinske bolezni in sicer gimnazijo in realko do 12. t. m. Ljudskih šol dosedaj še neso zaprli, a mnogi stariši vzeli so otroke domu, kar ovira pouk. Vlada poslala je komisarja za epidemijo v Pečuh.

* (Eksplodizija kotla.) V Kološvaru razletel se je v čistilnici petroleja velik kotel. Streho poslopja raznesel je puh in razletela sta se še dva druga kotla. Škoda znaša kacij 30.000 gld. Ker je poslopje zelo poškodovano bode treba dlje časa — morda 6 tednov — da se delo more zopet pričeti.

* (Igralnica v Monte Carlu.) Ruski car zabranil je baje sam Rusom brezizjemno, da ne smejo pohajati igralnice v Monte Carlu. Car bil je neki jako razburjen, ko je čul koliko ruskih plemičev je zaigralo v tej luksuriozni igralni beznici ves svoj imetek.

* (Kako sodi sin pámet svojega očeta.) Mladič 10 letni misli, da otec njegov vender veliko ve, pri 15 letih uže misli, da ve on toliko, kakor oče, pri 20 letih pa že narmanj dvakrat toliko nego oče. Ko ima sin 30 let, misli zopet, da bi vendarle dobro bilo oca za svet pouprašati. Pri 40 letih je preverjen, da oče vender le več vé nego on. Pri 50 letih redno uprašuje oca za svet, a ko je sin 60 let star in oče njegov že v grobu, takrat je popolnoma preverjen, da je oče bil najpametnejši človek na svetu.

Poslano.*)

Ker se je v zadevi dr. Bocka in dr. Vošnjaka imenovalo tudi moje ime, ker ta zadeva marsikomu ni jasna in bi se utegnila napačno tolmačiti, naj blagovoli velečeno uredništvo usprejeti in natisniti sledečo mojo izjavo:

Naselivši se v svojem rojstvenem mestu Ljubljani kot privatni zdravnik in specialist, obrnil sem se ustno do gosp. dr. Valente, dr. Bleiweisa, ranjkega Pestotnika, in gosp. dr. Vošnjaka kot poročevalca v deželnem odboru v zadevah deželne bolnice z željo, naj se mi dá v bolnici prostor za uboge, operacije ali pa zdravljenja potrebne, kar bi bil seveda brezplačno opravljal. Odgovorilo se mi je, da ni prostora, in da bode to morebiti tedaj mogoče, kadar se umobolni preselijo. Dasiravno sem gosp. dr. Vošnjaka večkrat interpeloval o tej zadevi je vender stvar ostala pri starem, jaz pa za svoje bolnike brez prostora v bolnici. Jaz sem se že davno odpovedal svoji iskreni želji, ker sem razvidel, da za svoje delovanje v rojstvenem kraju — ni niti prostorčka dobiti v bolnici.

Po predzadnjem zasedanju deželnega zbora pride vsled resolucije, s katero se je ustanovitev samostojnega očesnega oddelka v bolnici sklenila meseca februarja gosp. dr. Vošnjak sam k meni reki, naj obnovim svojo ponudbo in jo uložim pismeno takoj na deželni odbor, ker stvar je nujna in ga rešim s tem iz hude zadrege, „kajti velika sramota bi bila za nas in v slovenski narod, ako bi imenovali Nemca primarijem, ker imamo domačih močij dovolj za to“. Na to sem uložil ponudbo, v kateri sem izrekel, da sem pripravljen prevzeti vodstvo očesnega oddelka brezplačno. Stori sem to samo zaradi tega, da se tako odlično mesto popolni z narodnjakom in ostane v narodnih rokah. Gosp. dr. Vošnjak je prišel v tej in drugi zadevi še večkrat k meni, in pri vsaki taki priliki je govoril in izjavljal se sledeče:

„Resolucija ni sklep, deželni odbor imenuje primarijem, kogar on hoče. Bock ne bo dobil oddelka v bolnici, Bock ne bo primarijem imenovan, jaz nesem za Bocka, jaz sem za dr. Jenka, Bock ne sme misliti, da je on jedini in da je le on merodajen, pokazati mu moramo, da imamo spretnega ophthalmologa tudi mej seboj. — Jaz vse storim, kar je mogoče, da bile bili drugi poslanci tudi tega mnjenja, kar pa dvomim.“ Pri neki priliki, ko se je reklo, da dr. Bock hrepeni po službi v bolnici, odvrne gosp. dr. Vošnjak: „Za to pa mi nimamo denarja!“ Tako in jednako se je vedno izražal gosp. dr. Vošnjak proti meni in proti so-progi moji. Ne bom navajal dalje njegovih besed, ker bi bilo preobširno, ali konečno opazim z ozirom na predstojede besede gosp. dr. Vošnjaka in na sklep deželnega odbora, objavljen v 262 štev. „Sl. Naroda“ z dne 14. novembra le to, da ne vem, kaj je dalo gospodu dr. Vošnjaku povod, hoditi k meni v tej zadevi in tako govoriti. To mi ostane uganjka.

(899)

Dr. Jenko.

*) Ker smo sprejeli to „Poslano“ le kot anonco, ne prevzema za vsebino odgovornosti ne uredništvo, ne upravnništvo.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Zahvala.

Tukajšnja posestnica blagorodna gospa **Marija Koblarjeva** izročila mi je za sv. Miklavža 10 gld. v nakup knjig in učil revnim šolskim otrokom. Za ta velikodušni dar se podpisaneu blagi dobrotnici in veliki prijatelji nežne šolske mladine v imenu revnih obdarovancev najiskrenejše zahvaljuje. Bog jej povrni stotero!

Voditeljstvo ljudske šole v Litiji,
dne 5. decembra 1890.

J. Ravnikar, nadučitelj.

Zahvala.

Tukajšnji p. n. gospodje blagovolili so nabrati dne 23. novembra t. l. v restavraciji g. Antona Arko-ta 21 gld. 40 kr., da se s šolskimi učili obdaruje tukajšnja ubožna šolska mladina na dan sv. Miklavža. Za ta visokodušni dar, ki se je vestno v ta namen uporabil, zahvaljuje se najtopleje v imenu obdarovane mladine šolsko vodstvo vsem gospodom dariteljem, posebno pa g. Mateju Pakizu, trgovcu, ki je to nabiranje sprožil in sam največji donesek daroval.

Šolsko vodstvo v Ribnici,
dne 6. decembra 1890 l.

Jos. Raktelj.

Tu je:

5. decembra.

Pri **Malič**: Lielegg, Feilhuber, Schilder z Dunaja. — Kribek iz Brna. — Brandstätter iz Gradca. — Dr. Globočnik iz Kranja. — Elsbacher iz Laškega trga.

Pri **Stenu**: Geiringer, Kainl, Mayer, Reinitz, Blau z Dunaja. — Pl. Poeckh iz Trsta. — Majdič iz Mengša. — Wolzer iz Celja. — Jura iz Postojne.

Pri **avstrijskem cesarji**: Jeglič iz Sela.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Moonina v mm.
7. dec.	7. jutraj	731.3 mm.	-0.8° C	brezv.	obl.	
8. dec.	2. popol.	730.4 mm.	-2.6° C	sl. szh.	d. jas.	0.00 mm.
9. dec.	9. zvečer	730.1 mm.	-1.2° C	sl. szh.	d. jas.	

Srednja temperatura 1.0°, za 0.4° nad normalom.

Dunajska borza

dné 6. decembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	84.40	89.15
Srebrna renta	89.45	89.25
Zlata renta	107.60	107.65
5% marena renta	102.05	102.05
Akcije narodne banke	58.00	57.90
Kreditne akcije	33.50	30.40
London	115.25	115.05
Srebro		
Napol.	9.12	9.11
C. kr. cekini	47	46
Nemške marke	56.71/2	56.50
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	131 gld.
Državne srečke iz l. 1854	100	178
Ogerska zlata renta 4%		65
Ogerska papirna renta 5%		70
Dunavska reg. srečke 5%	100 gld.	121
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi		113
Kreditne srečke	100 gld.	184
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	163
Tramway-društ. vejl. 170 gld. n. v.		215

(15) Pri otrocih boleznih (4)

potrebujejo se čisto kisline preganjajoča sredstva in zato je opozarjajo zdravniki zaradi milega uplivanja svojega na

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

katero radi zapisujejo pri želodčni kislini, škrofeljnih, pri krvici, otekanji žlez i. t. d., ravno tako pri katarjih v sapniku in oslovskem kašlju. (Dvornega svetnika Löschner-ja monografija o Gissshübl-Puchstein-u.)

Tužnega srca naznanjamo vsem prijateljem in znancem prežalostno vest o smrti našega nepozabnega brata, oziroma strica velečastitega gospoda

FRANČIŠEKA KS. KARUN-A

Trnovskega župnika, kn.-šk. duhovnega svetovaleca, uda kranjske hranilnice, lastnika zlatega križca s krono za zasluge, meščana stolnega mesta Ljubljanskega i. dr.,

kateri je danes, 5. decembra 1890 ob štirih zjutraj, po daljši bolezni, večkrat prejemši sv. zakramente, v 72. letu starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bode v nedeljo, dne 7. t. m., ob 1/4 4. popoldne.

Sv. maše za dušni mir pokojnega brale se bodo v farni cerkvi Trnovski.

Blagi raniki bodi vsem priporočen v pobožno molitev in spomin.

V Ljubljani, dne 5. decembra 1890.

(898) **Žalujoči sorodniki.**

I. Ljubljansko uradniško konsumno društvo
r. z. z. o. p.

Oznaniilo.

P. n. člani se tem potem uljudno vabijo k

izrednemu občnemu zboru

I. Ljubljanskega konsumnega društva r. z. z. o. p.

kateri bode

v nedeljo dne 14. decembra t. l.

ob 3. uri popoldne

v Šreinerjevi pivarni (sv. Petra cesta 47)

v Ljubljani.

Dnevni red:

Posvetovanje in sklep o predlogih glede premembe §§. 3., 4., 7., 8., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 21., 22., 28., 31., 33. in 34. zadružnih pravil, potem določitev teksta teh pravil v nemškem in slovenskem jeziku, kateri se bode ob enem popolnoma prečital.

V Ljubljani, dne 5. decembra 1890.

Predstojništvo.

895)

Zobozdravnik Schweiger

stanuje hotel „Stadt Wien“

(pri Maliči)

št. 23 in 24 — II. nadstropje.

Ordinira vsaki dan od 9. do 12. ure dopoldne, od 2. do 5. ure popoldne

Ob nedeljah in praznikih od 9. do 1/1. ure.

Najnovejše iznajdbe v zobozdravništvu. — Najboljši plombe, po barvi zobem prikladne. — Za vsa dela se jamči. (800—13)

Denarna posojila

posreduje povračila zmožnim osebam diskretno proti akceptu ali dolžnemu pismu, povračljiva v malih obrokih (698—10)

agentura GELB v Budimpešti, Karlsring 13.

Vprašanjem priložita naj se 2 marki za odgovor.

14.000

parov gotovih in pripravljenih moških zimskih vrhnih hlač iz izvrstnega Branskega zimskega blaga ostati je moralo tukaj, ker je firma, za katero so bile naročene, ustavila plačila, in jaz sem dobil nalog, da naj jih posamično ali pa v večjih množinah za vsako ceno prodam. Dajem torej par gotovih in pripravljenih, po najnovejši Dunajski modi najbolje nurejenih, debelih, trdnih, gorkih, brezmadežnih in dobrih

moških zimskih vrhnih hlač

I. vrste po gld. 1.50.	II. vrste po gld. 1.90.	III. vrste po gld. 2.75.
---------------------------	----------------------------	-----------------------------

(torej jedva za delavsko plačilo) slednjemu, in da ne bode noben človek dvomil, izjavljam, da so te hlače trdne, dobre, gorke in trajne zimske hlače in jih nazaj vzamem, če ni to gola resnica. (866-3)

Ker se te hlače jako hitro prodajajo, naj vsakdo hiti, da pri meni naroči, kar potrebuje, in se prosi, da pridene naročbi koračno dolgoletno in kolčni obseg. Pošilja se proti povzetju ali gotovini. — Naslov je:

Apfel's Kleider-Ausverkaufs-Magazine,
Wien, I. Bez., Fleischmarkt 8/36.

Za lovsko sezono

priloga največje inber lovske puške: puške za drobni svinec, brzodvocevke, risanice in kratke brzorisnice lastnega izdelka z jamstvom; nadalje dobre Lüttische puške za drobni svinec, salonske puške in revolverje.

V zalogi so vse za lov potrebne priprave in streljivo.

Oblesja iz najboljših in najlepših orehovine in v vsakršni obliki ter vse v to stroko spadajoče poprave se hitro, solidno in po ceni izvršujejo. Opozarjam pa gospode lovce, da puške kar naravnost meni pošljejo in ne dajo poprej puške kakega drugega, da jo še bolj pokvari, in jo potem nazadnje vendar meni izročijo v popravilo, kajti s tem se stvar le podraži.

Vse neugajajoče se radovoljno zamenja. — Cenik za puške je na razpolaganje.

Z velespoštovanjem

Fran Kaiser

puškar

v Ljubljani, Selenburgove ulice.

(633—14)

Srebrna kolajna na svetovni razstavi v Parizu 1889.

Dobiva se v vseh trafikah in prodajalnicah galanterij.
(25) Glavna zaloga: OTTO KANITZ & CO., Dunaj. (134)

Po soglasnej sodbi odličnih strokovnjakov

koroški rimski vrelec

jako odlična zdravilna studenčnica pri vratnih, želodčnih, mehurjih in obistnih boleznih, pri kataru, hripavosti, kašljanju, posebno za otroke, poleg tega pa tudi (481—25)

jako fina namizna voda

s posebno dobrim okusom, brez vseh organskih in železovih otežujočih primesi.

Glavna zaloga v Ljubljani pri M. E. Supan-u; prodajajo ga nadalje: M. Kastner in J. Klauer; v Kranju: F. Dollenz; v Logatcu: J. Tolazzi.

Ces. kralj. privilegov.
zavarovalno društvo na življenje in proti škodam

„Avstrijski Phönix“

na Dunaji,

I., Riemergasse št. 2, v lastni hiši.

Polno uplačani deleži in druga jamčilna sredstva, uštevši letna zavarovalna uplačila družbe iznašajo

čez 12 milijonov gold. || čez 10 milijonov gold.

Družba zavaruje:

- proti škodi, prouzročeni po ognji, strelu, paru ali razpoku kotlov, po gašenju, razrušenju in odstranjenju opreme iz hišnih in gospodarskih poslopj, strojev iz tovarn, dalje proti škodi v zalogah, pri živini, poljedelskem orodju itd.;
- proti škodi po ognji ali strelu ob času žetve poljske pridelke in dotična gospodarska poslopja;
- proti škodi po toči poljske pridelke na travnikih, njivah;
- vsakovrstno prevažanje blaga po suhem in na morji;
- proti telesnemu poškodovanju vsake vrste, naj se primeri nezgoda v službi, pri svojih opravkih, ali pa tudi izven službe in izven svojih navadnih opravkov, na potovanju, vožnji, lovu itd., in sicer za najnižje premije.

na življenje človeško v vseh kombinacijah, n. pr.:

za slučaj smrti ter izplača takoj po smrti zavarovanca ostalim ali dotičnim opravičencem pogojeno zavarovalnino;

za slučaj smrti in pri protizavarovanju z oproščanjem nadaljnjih uplačil premij ter izplačuje dohodke (rente) v slučaju onemoglosti;

na doživetje, preskrbljenost v starosti, na doživetje določene dobe pri otrocih, ter izplača zavarovano vsoto dotičnemu zavarovancu.

Vsprejema tudi zavarovanja, ki zagotovijo dohodarino (rento), preskrbljeno (penzijo) vdovam ter vzgojilno rento otrokom,

po najkulantnejših in najnižjih pogojih posebno pa jamči za veljavo in nedvomljivo varnost od nje izdanih polic.

Zastopi društva:

- v Brnu: Veliki trg št. 10,
- Pešti: Dunajska cesta št. 3 in Ladijska cesta št. 2,
- Inomestu: Marije Terezije cesta št. 37,
- Krakovu: Szewska ulica št. 6,
- Lvovu: Marijin trg št. 8,

- v Monakovem: Kostthor 3 I,
- Pragi: Nabrežje št. 10,
- Strassburgu: Kraljeva cesta 6 I,
- Trstu: Via S. Nikolo št. 4,
- na Dunaji: Riemergasse št. 2, v lastni hiši.

V vseh večjih okrajih avstrijsko-ogerske države poslujejo glavni in okrajni zastopi družbe, kateri radovoljno dajejo pojasnila, brezplačno uročujejo prospekte in ponujajo pole ter vsprejemajo zavarovalne ponudbe.

Generalni zastopnik za Štajersko, Koroško in Kranjsko v Gradci.

Pisarna: I., Albrechtgasse št. 3, II. nadstropje.

Glavni zastopnik v Ljubljani pri Josipu Perhauc-u Selenburgove ulice hiš. št. 3.

(99—12)

Hiša z vrtom
pod ugodnimi pogoji takoj na prodaj.
Več pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“ (Drag. Hribar) v Ljubljani. (893—3)

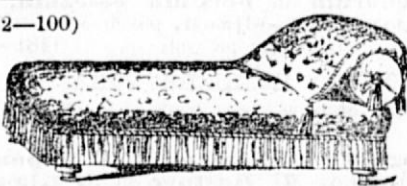
V „NARODNI TISKARNI“ V LJUBLJANI
je izšla knjiga:
Blodne duše.
Roman. Češki spisal Václav Beneš-Třebitzký.
Preložil Ivan Gornik. Mala 8°, 523 strani. Cena 70 kr.,
po pošti 80 kr.

Prodajalnica
odda se (890—3)
v Kravji dolini št. 20.

Pitane purane, kapune, piške za pečenje in crenje, žive in iztrebljene, štajerske zajce in druge delikatese in vina
ima po ceni
Janez Kaplja
na Starem trgu šte. 19.
(897—1)

Najboljše in najmočnejše
Brnsko blago za obleko.
v odrezkih po 3-10 metrov za vso obleko za gld. 6.—, 8.—, 10.—, 12.—, 14.—, 16.—, 18.—, 20.— in več.
Blago za zimske suknje in ogrtače
v odrezkih po 2-10 metra za jedno zimsko suknjo ali ogrtač gld. 6.—, 8.—, 10.—, 12.—, 15.—, 20.— in več.
Štajerski loden za lovske suknje in menčikove v odrezkih po 2-10 metra gld. 5.—, 6.—, 8.— in več.
Blago za podlago ogrtačev in zimskih sukenj 1 meter gld. 1.—, 1.50, 2.—, 4.— in več.
Nadalje blaga za suknje častite duhovščine, črni peruviane in doskine za salonsko obleko, črni in barvasti tifel prodaja
tovarniška zaloga finega suknja
VINCENC NOVAK, BRNO
Zelný trh, 13.
Razpošilja le proti predplačilu ali povzetju. Če se poprej plača, pošlje se blago poštne prosto. Neugajajoče se nazaj vzame.
Uzorci zastoj in franko. (665—14)

Brnsko blago za obleko.

Jedina tapecirarska kupčija v Ljubljani.
ANTON OBREZA
v Ljubljani, Selenburgove ulice št. 4.
Tapecirar in dekoratér.
(72—100)

cene izven konkurence. — Priporočam pa vsem resnim kupcem, da zahtevajo moj ilustrovani cenik in uzorce blaga, kar razpošiljam zastoj in franko.
priporoča okusno in trdno narejene žimnice, modroce na peresih, divane, stole, otomane, garniture za salone, jedilne sobe in spalnice; dekoracije za sobe, dvorane in cerkve. — Moje delo in blago, katero rabim, je pri poznano dobro in brezhibno, kar gotovo priča moja razstava v Rudolfinumu, in stojim z ozirom na nizke pa vsem resnim kupcem, da zahtevajo kar razpošiljam zastoj in franko.

Samo nekaj dnij še!
Zrebanje že dne 16. decembra 1890
ogerske državne dobrodejne loterije.
Glavni dobitok **60.000** goldinarjev.
Vsi dobitki **160.000** gld.
Srečke po 2 gld. dobivajo se: Pri loterijski direkciji v Budimpešti (Pešta, Glavni carinski urad, polnadstropje), — pri vseh loterijskih, solnih in davčnih uradih, — skoro pri vseh poštah uradih, pri „Mercurij“ na Dunaji in pri organih, nastavljenih v vseh mestih in večjih selih za prodajo srečk.
V Budimpešti, dne 1. oktobra 1890.
(798—2) **Kralj. ogerska loterijska direkcija.**

ILUSTROVAN
NARODNI KOLEDAR
za leto 1891.

Uredil, izdal in založil Dragotin Hribar.
Dobiva se v „Narodni Tiskarni“ in v bukvarnah J. Glontinjevi in M. Gerberjevi v Ljubljani. Naroda se pa lahko v vseh bukvarnah.

— Cena 50 kr., po pošti 60 kr. —

Vsebina: Popolen kalendar, koledar in cerkveni koledar. Vremenski ključ. Statistiški pregled Avstro-Ogerske. Zrebanje srečk. Deželni patroni in njih praznovanje. Nadalje: Genealogija cesarske hiše. Sedanji vladarji evropski. Vojvodina Kranjsko: Vsi deželni zastopi, deželni odborniki, deželni poslanci, mestni odborniki, načelniki uradov, c. kr. notarji, advokati, zdravniki, trgovina in obrt, kmetijska družba, cerkvena uprava, rudniška oblastva, učilišča, prometni zavodi, gasilna društva i. t. d. Vojaška oblastva. Pešpolki. Konjica. Lovski batajoni. Bosenske čete. Topničarska četa. Ženijska četa. Sanitarna četa. Povožna četa. Brambovi. Morarica i. t. d. Državne barve evropskih držav. Splošne določbe c. kr. pošte. Brzojavni cenik. Lestvica za pristojbine kolekov ter pristojbine za pravne posle in privilegije, koncesije, potne liste i. t. d. Sejmi na Kranjskem. — Zabavni del: Naši zasluzni možje: Dr. Jernej Zupanec (s podobo). Božidar Raič (s podobo). Janez Šubic (s podobo). Ivan Dolinar (s podobo). Razgled po svetu. Humoreska. Naznanila.

KAROL TILL, Ljubljana, Spitalske ulice 10.

Božična darila.

Knjižice s podobami, knjižice s pravljicami, knjižice za mladino, predloge za slikanje, modelirski kartoni, figure za oblačenje, igre za mladino in odrasle, poezijski in pisni albumi, dnevniki, avtografijski albumi.

Okrašave za božično drevesce
lampijoni „ „ „
sneg „ „ „
luči „ „ „
svečniki „ „ „
gvirlande „ „ „
obeski „ „ „
lasci „ „ „

Angelčki in Jezuščki, zlata in srebrna pena, mape in podobe za jaslice.

Božična darila.

Prirodopis v podobah, živalstvo v 250 podobah v porabo pri nazornem nauku.
Cena 3 gld.

Velika zaloga
vsega
šolskega orodja.

Božična darila.

Albumi s posnemnimi podobami, albumi za pisne marke, relifni albumi, škatlijice za barve, šolske torbe, risila, pasovi za knjige, peresniki, beleznice, molitvene knjige, načrtne knjige, načrtni bloki, albumi za fotografije, mape za muzikalije, pisne mape z opravo in brez oprave, pisne podloge iz usnje, nega sukna, pisala, pismeni smugi, peresna brisala.

Pisni in stenski koledar, dnevni in tedenski blockkoledar, notični in belezni blockkoledar, žepni in listniški koledar, orjaški in mignonblockkoledar, salonski blockkoledar, dijaški koledar, podložni koledar v vseh izdajah.

Pismeni papir s kuverti
v kasetah in mapah, v formatu četrtinke in osmerke, s pismenimi glavami in tiskanimi firmami.
Vizitnice.

Novosti v papirni konfekciji, cartes de correspondance, razkošne kasete, najfinejše narejene, s cvetlicami in raznimi umetnimi utiski.

Utisnjeno galanterijsko blago iz usnjene lepenke, omotki za cvetlične lonce, toki za krtače, toki za užigalne klinčke, okenski predložki, mizni položki, šivankine blazinice, delavske torbice, pečni zastori, časopisne mape, stenske torbe, torbe za karte, okviri za fotografije, svetilnični krožniki, papirni koši, srajčnovratniški kartoni, toki za glavnike, krožniki za kozarce, toki za škarje, Etagešes. (708—11)

Važno za zdrave in bolne!

Za trpeče v glavi, v prsih, na pljučih, v želodci, na jetrih, na obistih, za protinom in na živcih, pri kašlju, hripavosti itd., za otroke, dojenčke, prebolele, za ženske pred otročjo posteljo in po otročji postelji, za slabotne osebe, prvi revne, bledice itd. je na **boljše dietetično redilo**, ko zdravnikov kot „izvrstna“ preskušena in po mnogih bolnikih s pričevali jako priporočena

Trnkóczy-jeva

hmeljna sladna kava

ki je dobrega okusa in prijetnega duha.

1 paket s 1/4 kilo vsebine velja 30 kr. Najceneje se dobiva v poštnih paketih po 4 kilo. Dobiva se po poštnem naslovu:

Ubald pl. Trnkóczy, lekarničar v Ljubljani;

nadalje v glavnih zalogah lekarničarjev na Dunaji: Viktor pl. Trnkóczy, 5 okraj, Hundsturmstrasse 113; dr. Oto pl. Trnkóczy, 3 okraj, Radetkyplatz 17; Julij pl. Trnkóczy, 8 okraj, Josefstädterstrasse 30; v Gradcu (Stajersko): Vendelin pl. Trnkóczy, lekar; nadalje v vseh lekarnah, pri droguistih, trgovcih itd.; zanjamočeno pristna le, če ima gore-njo, oblastveno varovano varstveno znamko.

Prekupci imajo obilen rabat.

(453—12)

Razglas.

Dodatno k tuuradnemu razglasu z dne 29. marca t. l., št. 9211, oddaja se zdaj v svrhu **zgradbe deželno-branske vojašnice s postranskimi poslopji** vred

mizarsko, ključavničarko, steklarsko in pleskarsko delo

razvrščeno po obrtnih skupinah po jednotnih cenah.

Za oddajo tega dela razpisuje se **pismena ponudbena obravnava**

do dne 19. decembra 1890. l. dopoldne.

Posamezna dela proračunjena so tako-le:

a) mizarsko delo, vendar izvzemši tla iz mehkega lesa in vse delo v barakah za moštvo, na	13.305 gld. 33 kr.
b) ključavničarsko delo na	7.820 „ 55 „
c) steklarsko delo na	2.114 „ 50 „
d) pleskarsko delo na	2.701 „ 69 „

Dotični stavbinski podatki, namreč: splošni in posebni stavbinski pogoji, proračuni, črteži i. t. d., so na razgled v pisarni deželnega stavbinskega urada v deželnem dvorcu št. 2 v Gospodskih ulicah v navadnih uradnih urah.

Ponudniki naj svoje ponudbe vsaj do 19. decembra 1890. l. do 12. ure dopoldne uložijo pri uložnem zapisniku deželnega odbora v deželnem dvorcu v I. nadstropji.

Ponudbe morajo biti kolekovane in zapečatene, z napisom na zavitku: „Ponudba za delo pri zgradbi deželno branske vojašnice s postranskimi poslopji vred v Ljubljani“. Vsaki ponudbi se mora priložiti 5% jamčevina dotične zgoraj navedene cene, bodisi v gotovini, bodisi v hranilničnih knjižicah kranjske ali Ljubljanske mestne hranilnice, ali v avstrijskih državnih dolžnih pismih po kurzni ceni, če ta ne presega nominalne vrednosti. Vsak ponudnik se mora v ponudbi izjaviti, da mu je znano zgoraj omenjeno delo ter da se pogojem podvrže.

Uzorci za mizarsko in ključavničarsko delo shranjeni so na stavišči ter so na razgled ponudnikom, kateri morajo v svojih ponudbah izjaviti, da so si ogledali in da jim je znano stavišče, kakor tudi uzorci.

Ponudniki naj razločno zapišejo s števkami in z besedo, koliko odstotkov odjenjajo od jednotnih dražbenih cen ter naj svoji ponudbi pristavijo kraj in dan, potem svoje bivališče, svoj posel in lastnoročni podpis krstnega in rodbinskega imena.

Deželni odbor si pridržuje pravico, izmed ponudnikov po svojem preudarku izbrati si podjetnika, ne gledé na to, koliko odstotkov kdo odjenja, ali pa tudi razpisati novo obravnavo.

Oziralo se bode le na pismene, v razpisni dobi došle ponudbe. Gledé varščine (kavcije) opozarjajo se ponudniki zlasti na §. 8. splošnih pogojev.

Od deželnega odbora kranjskega.

v Ljubljani, dne 5. decembra 1890.

Fran Jevnikar

Ljubljana

Tržaška cesta šte. 29

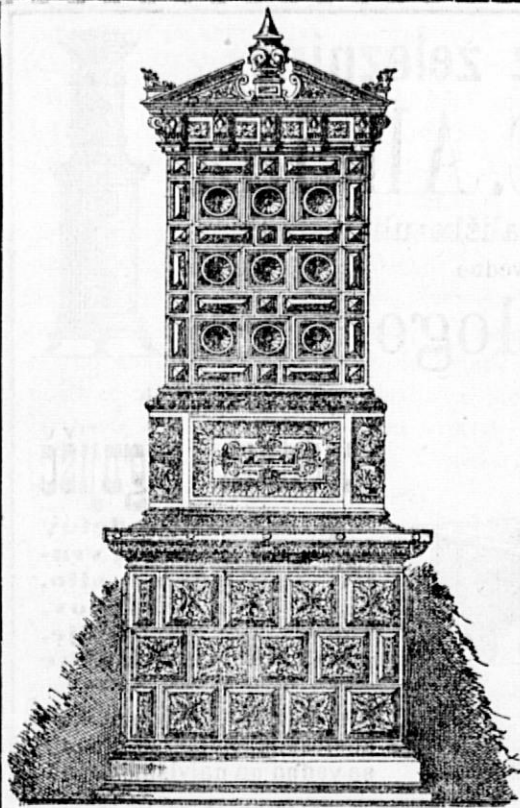
priporoča slavnemu občinstvu

lepo, ukusno in solidno izdelane salonske in navadne lončene, belo, ru-javo, zeleno, in slono-koščeno osteklene, ognju protivne (257—36)

v najraznovrstnejih oblikah, kakor tudi vse v to stroko spadajoče izdelke po najnižjih cenah.

Cenilnike pošiljam na željo franco.

Zastopstvo pri F. P. VIDIC-U & Comp.

Odlikovan na mnogih kmetijskih razstavah. — Priznanja lokey-klubov.

KWIZDE
Korneuburška živinska redilna štupa

za konje, rogato živino in ovce, 1/2 škatljica 70 kr., 1/4 škatljice 35 kr.

KWIZDE
ces. in kr. priv. restitucijski fluid

(umivalna voda za konje)

1 steklenica 1 gld. 40 kr.

Kwizde silna krma za konje in govejo živino. — V zabojčkih po 6 gld. in 3 gld. in v škatljicah po 30 kr.

Kwizde vasilina za konjska kopita (sredstvo za ohranje-kopit). — Pušica 1 gld. 25 kr.

Kwizde kit za kopita (umetno kopito). — Palčica 80 kr.

Kwizde svinjska štupa za pospeševanje debelenja in hitra odpomoč za shujšane živali. — Velika škatljica 1 gld. 26 kr., mala škatljica 63 kr.

Kwizde umivalno milo za domače živali. — Kos 40 kr., mala pušica 80 kr., velika pušica 1 gld. 60 kr.

Kwizde sedlino milo za čiščenje, poliranje in ohranjenje sedel in usnja te oprave. — Pušica 1 gld.

Da se obvaruješ ponaredb, pazi na gorenjo varstveno znamko.

FRAN IVAN KWIZDA

okrožna lekarna v Korneuburgu pri Dunaji c. in kr. avstrijski in kr. rumunski dvorni zalagatelj za živinozdravniške izdelke. (198—10)

KWIZDE
Korneuburška živinska redilna štupa,

KWIZDE c. in kr. priv. restitucijski fluid

in KWIZDE zgoraj navedeni izdelki

dobé se pristni v vseh lekarnah in droguerijah avstro-ogerske države.

Za čas stavbe

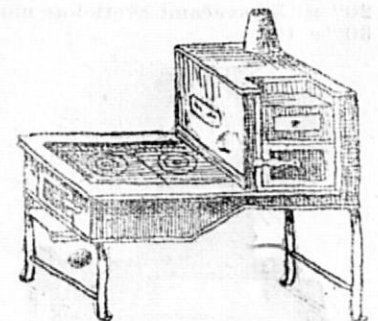
priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokodiranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena šte-dilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove. (9—54)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Komí

z dobrimi spričevali, 19 let star, slovenščine in nemščine zmožen, izurjen v trgovini mešanega blaga, želi do dne 1. januarja 1891 svojo sedanjo službo spreminiti. — Pisma pod: „A. 200 poste restante Litija“. (891—2)

Častitemu občinstvu udano naznanjam, da sem otvoril svojo

nožarsko obrt

in uljudno priporočam raznovrstne domače, dobre nožarske izdelke.

Naročnikom in kupovalcem se zaželeno stvari hitro izgotovijo, če jih ni v zalogi. Jemljijo se tudi vsakovrstne nožarske reči v popravilo. 892—2)

Z odličnim spoštovanjem

JOSIP KOLAR

v Šelenburgovih ulicah šte. 6.

Dr. Rose životni balsam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odstranjujoče ter mili raztopljajoče

domače sredstvo. (88—31)

Velika steklenica 1 gld., mala

50 kr., po pošti 20 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja

tu dodana, zakonito varovana

varstvena znamka.

Zaloga skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobi:

Praško universalno domače mazilo

To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor svedočijo mnoge skušnje, čiščenje, zrnjenje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V škatljicah po 35 kr. in

25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine

je moja tu dodana zakonito

varstvena znamka.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, Praga,

št. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

VIZITNICE

priporoča

„Narodna Tiskarna“

po nizkeji ceni.

Brnski

sukneni ostanki

2-10 metra za celo zimsko

suknjo. — Palmerston

gld. 5.50.

Sukneni ostanki

2-10 metra za celo zimsko

suknjo. Mandarin v vseh

barvah v zalogi, jako fine

baže gld. 9.—.

Sukneni ostanki

3-10 metra za vso zimsko

obleko gld. 5.—.

Loden

za lovske sukne 2-10 m.

gld. 5.—.

Sukneni ostanki

za cele hlače, progasti ali

križasti, 1 ostanek velja

gld. 3.50.

Svilneno

grebenasto sukno

le najnovejše v progi, 1

cele hlače gld. 6.—.

Blago za uniforme

ces. kr. uradnikov, financ,

veteranskih društev in po-

žarnih bramb po najnižjih

cenah. (789-7)

Bernhard Ticho

BRNO

Zelný trh št. 18.

Razpošilja se proti

povzetju.

Uzorec pošiljajo se za-

stoj in franko.

Elegantno opravljene karte za uzorec le najnovejše v bogati izbiri pošiljam na zahtevanje gosp. krojaškim mojstrom.

! Za sv. Miklavža in Božič!

Kakor vsako leto, priporočam tudi letos p. n. čast. trgovcem svojo veliko zalogo različnih, času primernih predmetov, ter navajam nastopno:

Nad tristo (300) vrst mlčnih in šaljevih predmetov po vsakej ceni, od 1 kr. do 1 gld., potem škatljice (Bonbonier), atrapov (Atrappen) v vsakej velikosti, bonbonov od navadnih do najfinjših, poslednjih letos mnogo več od prejšnjih let, n. pr. čokoladnih, praline-, fondant-, gumi-, liquer-bonbonov i. t. d., z najfinjšim okusom.

Za Božič priporočam p. n. čast. gospem in gospodinjam največjo zbirko sladčic za okrašenje božičnih dreves in za božična darila.

Odslej dobiva se pri meni tudi sadje v steklenicah (Compot), kakao-prašek (Cacao-pulver), čokolada za ukuhati.

Ker imam v tej stroki dobro izurjene moči, jamčim za dobro blago in najnižjo ceno.

Zunanja naročila izvršujem točno. — Manjša naročila le proti povzetju. — Cenike pošiljam na zahtevanje franko.

JOSIPINA ŠUMI

sladčičarska obrt

(863—3)

v Ljubljani, na Kongresnem trgu (v Zvezdi) št. 13.

Trgovina z železnino Albina C. Ahčina

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 8

ima vedno

(76—7)

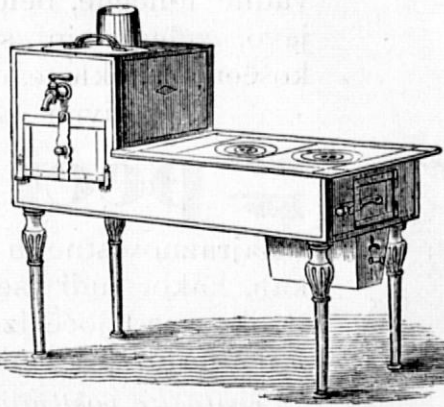
bogato zalogo pečij

samostalnih

štedilnih ognjišč

in posameznih delov za nje, kakor vratice, vratice ognjišč za silo, ognjiščnih oklepov, roštov za praženje, plat, cevi za dimnike i. t. d. i. t. d.

Staro železo, mesing, baker, kositar, cink, svinec kupuje se vedno po najvišjih cenah.

R. DITMAR NA DUNAJI.

Največja tovarna za svetilke v Evropi.

DITMAR-SVETILKE

po 4 do 157 sveč svetlobe.

Sezona 1890. NOVOSTI. Sezona 1890.

Svetilke s stebri in stojali s čipkastimi strešicami. — Viseče in mizne svetilke z najfinjšo dekoriranimi majoličnimi podobami. — Staronemške viseče, mizne in stenske svetilke, črne, s pristno bakreno garnituro.

Zaradi velike svetlobe se posebno priporočajo:

Solčni gorilec s 15 in 18", svetloba 27 in 42 sveč.

Briljantni meteorni gorilec s kroglastim plamenom:

Velikost: 15", 20", 25", 30", 35", 40"

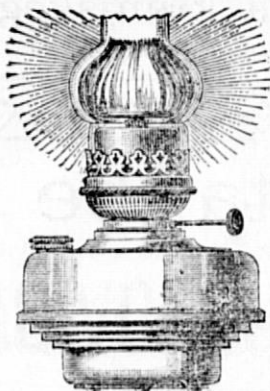
Svetloba: 31 50 70 87 138 157 sveč.

Dunajska bliskovna svetilka 30", svetloba 105 sveč.

ki se spodaj prižiga, uravnava in ugasuje.

Astralne svetilke 20 in 30", svetloba 58 in 104 sveč.

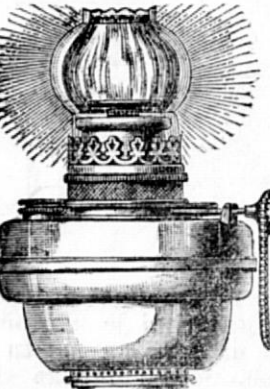
Astralne svetilke se morejo zaradi posebne oblike lahko postaviti v razne svetilniške podstavke. (707—12)

Astralne svetilke ustavek z gorilcem

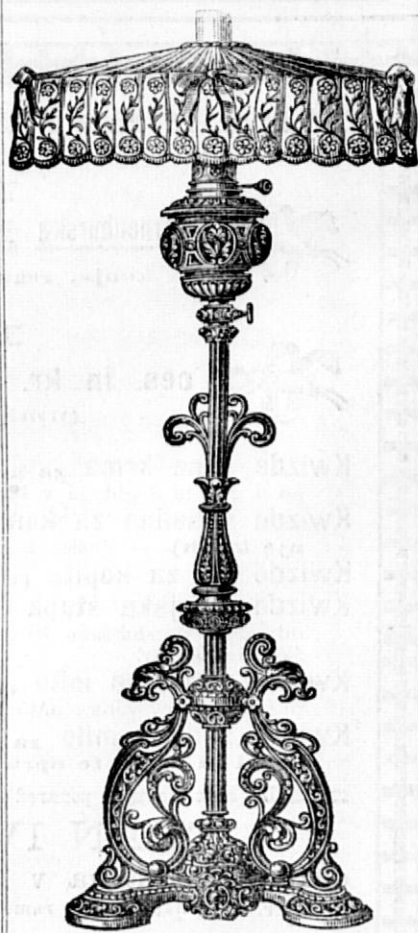
20" z 58 svečami svetlobne moči

30" s 104 " " "

Dunajska bliskovna svetilka 30" ustavek z gorilcem

ki se spodaj prižiga, uravnava in ugasuje.

Svetilka s stojalom s čipkasto strešico.

Ditmar-jeve svetilke ima v zalogi vsaka boljša trgovina s svetilkami.

